

Anneriek van Heugten

**Het spook
van de vuurtoren**

1.

‘Mam!’ roept Amber verbijsterd uit. ‘Een roze fiets! Róze!’
Haar groene ogen flikkeren vol ongeloof.

‘Ja, mooi, hè?’ zegt mama. Trots houdt ze haar hoofd scheef
en bekijkt haar nieuwe aanwinst.

‘Ik kon hem echt niet laten staan.’

‘En dan nog zo’n stomme omafiets ook.’ Amber staat paf.

‘Hoe kon je dat nou doen?’

‘Retromodel’, verbetert mama onverstoort.

‘Hij fietst waanzinnig lekker. Wil je hem eens proberen?’

‘Ik denk er niet aan. Met dat suffe mandje voorop, zeker.’

‘Nou zeg’, sputtert mama tegen.

‘Een beetje meer enthousiasme had ik wel verwacht.’

‘Roze is voor kleuters. Jij bent vierenvestig.

Je bent stapelgek!’

Amber draait zich woedend om
en bijt op haar lip om niet in huilen uit te barsten.

Ze loopt met grote passen het paadje af
dat van hun huis recht de duinen in leidt.

Ze zakt diep weg in het rulle zand.

Het voelt warm aan onder haar zomerslippers.

Zonder nog om te kijken naar mama
met haar belachelijke nieuwe fiets, rent ze half struikelend
tussen de met taai gras begroeide zandheuveldjes door.

Ten slotte laat ze zich hijgend aan de zeekant neervallen.

Een lauwe zomerwind streelt haar gezicht
en laat haar weerbarstige donkerrode krullen
voor haar ogen dansen. Driftig probeert ze de lokken
achter haar oren te steken, zonder succes.

Een traan rolt over haar wang naar beneden
en spat uiteen op haar knalgele short.

Ze kijkt mistroostig naar het volle strand,
dat zich voor haar uitstrekt. Tientallen strandstoelen,
badhanddoeken, ligbedden, tentjes en parasols
zorgen voor een vrolijke aanblik.
Bij bosjes liggen de toeristen te bakken in de middagzon.
Luchtbedden met luidruchtige jongeren dobberen op zee,
peuters spelen met emmertjes en schepjes in de branding.

Af en toe klinkt het riedeltje van het ijskarretje,
of de waarschuwendende hoorn van de strandredders.
Een eindje verderop staan twee palen
met een net ertussen. Een stuk of zes uitgelaten jongens
spelen een partijtje beachvolleybal. Krijsende meeuwen
tekenen zich scherp af tegen de strakblauwe lucht.
Wat zou het fantastisch zijn als ik hier op vakantie was,
denkt Amber.

Maar ze is niet op vakantie.

Sinds vorige week woont ze hier.

Ze heeft haar leven in Maastricht, haar vriendinnen,
haar school en haar dansles achter moeten laten
om in dit toeristische duindorp te komen wonen.

En dat alleen omdat haar moeder het nodig vond
zich te ontfermen over een bouwvallige vuurtoren.

Ze kijkt naar rechts, waar het dertig meter hoge,
achtkantige onding hoog boven de duinen oprijst.

Iemand heeft ooit het krankzinnige idee gehad
om de toren te beschilderen met drie brede rode
en evenveel witte horizontale banden,
waardoor hij des te meer opvalt.

Boven aan de toren zit een ijzeren omloop.

Het hekwerk is knalrood geschilderd,
net als de behuizing van de lantaarn.

Een meter of vijftig verderop
staat een gloednieuwe vuurtoren.

Die zit vol computers, radars en hypermoderne camera's,
en wordt vanuit een centrale bediend.

Pal naast de oude vuurtoren

staat het vuurtorenwachtershuis. Het huis
waar ze zojuist woedend vandaan is gelopen.

Het huis waarvan de makelaar zei
dat het 'grondig gerenoveerd' moest worden.

Nou, dat is het minste dat je ervan kunt zeggen.
Er is niet eens centrale verwarming,
en het dak lekt als een mandje.
Amber zucht. Ze houdt zielsveel van haar moeder,
maar soms wilde ze dat mama wat gewoner was.
Een moeder met een gewone baan en normale kleren.
Geen kunstenaressen met lange flodderjurken vol verfvlekken
en een bandana op haar woeste krullen.
Amber heeft echt wel gezien
hoe de mensen in het dorp haar nakijken en fluisteren.
Mama trekt zich er niks van aan.
Maar Amber is gevoelig voor wat andere mensen denken.
En die knalroze fiets kan ze er nu even niet bij hebben.
Ze voelt opnieuw tranen opkomen. Het volgepakte strand
verandert in een gekleurde mist voor haar ogen.
Ze knippert tot ze weer helder ziet. Met haar vinger
tekent ze nadenkend figuurtjes in het duinzand,
terwijl de zon brandt in haar nek. Had ze na de scheiding
toch bij papa moeten blijven? Papa is directeur geworden
van een of ander groot museum in Duitsland.
Een prachtbaan met een riant salaris.
Amber zou niets tekort gekomen zijn. Ze zou
een grote eigen kamer gekregen hebben, een hond
als ze wilde, een eigen computer en televisie. Maar ze zou
ook in Duitsland wonen en heel vaak alleen zijn,
omdat haar vader bijna nooit thuis is.
En hoe moest ze nieuwe vrienden maken
als ze de taal niet eens verstond?
Toen was het heel vanzelfsprekend geweest
dat ze bij haar moeder bleef wonen.
Ze waren wel verhuisd naar een veel kleiner huis,
maar het was tenminste in hun eigen stad,
en ze kon op haar eigen school blijven.

Mama verdiende net genoeg als tekenlerares,
en had daarnaast een schildersatelier aan huis.
Hoewel, atelier. Amber glimlacht weemoedig
als ze aan het hokje van twee bij twee meter denkt.
‘Ah, daar zit je’, hoort ze plotseling achter zich,
en voor ze het beseft, ploft mama naast haar in het zand.
‘Wat een prachtig uitzicht over het strand heb je hier, hè?’
Amber antwoordt niet. Ze wil haar moeder laten merken
dat ze nog altijd boos is. Mama strekt haar benen
en trekt haar rok omhoog. Ze wiebelt met haar tenen.
‘Ik moet zelf eens op het strand gaan liggen’, lacht ze.
‘Mijn benen lijken wel twee melkflessen.’
‘Je zit ook altijd in die stomme vuurtoren’, bitst Amber.
‘Natuurlijk word je dan niet bruin.’
‘Er is veel werk aan de vuurtoren’, verdedigt mama zich.
‘Voor we er mensen in kunnen ontvangen.’
‘Als je maar niet denkt dat ik kaartjes ga verkopen of zo’,
waarschuwt Amber.
Ze kan zich trouwens helemaal niet voorstellen
dat mensen geïnteresseerd zouden zijn
om de oude vuurtoren te komen bezichtigen.
Mama’s heldere lach rolt over de duinhelling naar het strand.
Enkele mensen kijken om.
Amber zet haar ellebogen op haar opgetrokken knieën
en staart nors terug, haar kin in haar handen.
‘Jij hoeft helemaal niks’, zegt mama toegeeflijk.
Ze slaat een arm om Ambers schouders.
‘Die vuurtoren is mijn droom.
Het hoeft de jouwe niet te worden.’
‘O nee?’ schiet Amber uit. ‘Waarom moest ik dan per se
mee naar dit gat verhuizen? Heb je er ooit aan gedacht
dat ik dit misschien helemaal niet wilde?’
‘Maar Amber, je hebt nooit gezegd ...’

‘Ik kreeg de kans niet! Meteen toen jij die erfenis van oom Huppeldepup in de schoot geworpen kreeg, begon je als een gek het hele land af te bellen, of ze soms een krakkemikkig monument in de aanbidding hadden!’

‘Oom Jonathan, God hebbe zijn ziel’, zegt mama.

Ze slaat vroom haar ogen ten hemel, maar Amber ziet best dat haar moeder bijna in de lach schiet.

‘Ach wat. Je wist niet eens dat hij bestond’, moppert ze daarom.

‘Dat is waar. Ik had er geen idee van dat mijn moeder een halfbroer had.

Ik heb altijd gedacht dat het eerste huwelijk van mijn opa kinderloos was gebleven. Toen mijn moeder geboren werd, was oom Jonathan al naar Canada vertrokken, en niemand heeft het ooit over hem gehad.

Het schijnt dat hij ruzie had met mijn opa.’

‘Maar hij heeft daar in Canada wel even een paar miljoen bij elkaar verdiend’, zucht Amber.

‘En daarom wonen wij nu in dat ... onding!’

Ze knikt minachtend met haar hoofd in de richting van de vuurtoren.

‘Kan ik het helpen dat ik zijn enige erfgename was?’ doet mama onschuldig.

‘Maar je hoefde van dat geld toch geen vuurtoren te kopen!’ gilt Amber.

‘Stil een beetje’, maant mama. ‘De mensen kijken.’

‘Alsof jij je daar iets van aantrekt’, spot Amber.

‘De vuurtoren is oud’, legt mama uit.

‘Het kostte de gemeente te veel

om hem te restaureren en te onderhouden.

En aangezien hij niet meer gebruikt wordt,

wilden ze hem afbreken als er geen koper voor te vinden was.

Met het geld van oom Jonathan
kan ik het huis laten opknappen,
er een atelier inrichten en de toren laten restaureren.
In de toren maken we dan een leuk museumpje
over de geschiedenis van het bouwwerk.’
‘Welja’, roept Amber met overslaande stem.
Ze heeft dat verhaal al zo vaak gehoord
en is het spuugzat. ‘Nog een museumdirecteur in de familie!
Ik was beter bij papa gaan wonen!
Die is tenminste directeur van een écht museum!’
‘Amber!’ roept mama scherp.
Amber staat snikkend op, klopt het zand van haar short
en laat haar moeder gekwetst achter op het duin.

2.

Een beetje aarzelend loopt Amber de kleine dorpsbibliotheek binnen. Er is bijna niemand. Logisch. Met zulk weer zit iedereen aan het strand. In de bibliotheek staat de airco aan, dus het is er lekker koel. Achter de balie zit een mevrouw aan een computerscherm. Ze kijkt op als ze de elektrische schuifdeuren hoort zoemen. ‘Hallo’, zegt ze vrolijk tegen Amber. ‘Kan ik helpen?’ Amber schraapt haar keel. ‘Kan ik hier op het internet?’ vraagt ze. ‘Natuurlijk’, knikt de mevrouw. Ze wijst. ‘Daar staan de computers. Je mag een halfuur gratis internetten.’ ‘Dank u wel’, zegt Amber. Ze gaat aan een van de tafeltjes zitten en logt in op msn. Ze heeft weinig hoop dat Aisha, haar beste vriendin in Maastricht, online is. Die ligt natuurlijk aan het zwembad met Fleur en Emma. En Thijs en Murat, Imad, Jordan, Benthe ... Amber voelt een steek in haar hart als ze aan haar vroegere klasgenoten denkt. Ze slaakt een diepe zucht. De mevrouw aan de balie kijkt op. ‘Lukt het niet?’ vraagt ze. ‘Jawel, hoor’, antwoordt Amber haastig. Voor geen geld ter wereld wil ze dat de mevrouw ziet dat er alweer tranen opkomen. Dan maakt haar hart een sprongetje. Aisha is online! *Hee, vuurtoren! Hoeist?* Amber schiet in de lach.

De bijnaam 'vuurtoren' hoort ze al haar hele leven vanwege haar rode haar. Maar die krijgt nu ineens een heel andere betekenis.

Saai. Heb ruzie gemaakt met m'n ma. Zit nou in de bie.

Heb thuis nog geen internet.

Balen. Waar ging die ruzie over?

Gewoon. Zoals altijd. Over dit stomme dorp.

Die stomme vuurtoren.

Kzou wel aan zee willen wonen, joh.

Lekker elke dag naar het strand. Nog hunks gespot?

Niet op gelet.

Sukkel!

Waarom zit je niet aan het zwembad?

Tregent!

Dikke pech. Hier ist bloedheet.

Maak dan gauw dat je wegkomt uit die duffe bie.

Zeg, wil je es wat weten?

Wat?

Emma heeft 't met Imad.

Nee!

Echt. Sinds gisteren.

Emma was toch op Demian?

Was, ja. Maar Imad vroeg het gisteren en ze zei ja.

Doet ze 't niet om Demian jaloers te maken?

Zou kunnen. Zis ertoe in staat.

Ambers sombere gedachten

verdwijnen door het opgewekte gebabbel van Aisha.

Ze vergeet bijna de ruzie met haar moeder.

Toch blijft er diep in haar een vervelend gevoel knagen.

Als ze daar nog gewoond had,

had ze het al geweten van Emma en Imad.

Dan had ze het niet via msn hoeven te horen.

Ze schudt haar hoofd om het gevoel te verjagen.